

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 78/2006
15.12.2006

Asia: Kirjallinen varoitus

Päätös, johon haetaan oikaisua:

Verovirasto on 9.2.2006 tekemällään päätöksellä antanut toimistotarkastaja X:lle virkamieslain 24 §:n mukaisen kirjallisen varoituksen.

X on toiminut virkavelvollisuuksiensa vastaisesti käyttäytymällä työtovereitaan kohtaan epäasiallisesti ja yleisten hyvien tapojen vastaisesti. Käytöksestä on ollut haittaa ryhmän jäsenen terveydelle ja koko perintäryhmän toiminnalle. Käytös työtovereita kohtaan on ollut uhkaavaa, loukkaavaa, väheksyvää ja alentuvaa.

Oikaisuvaatimus:

X:lle annettu päätös kirjallisen varoituksen antamisesta on kumottava.

Vaatimuksen perusteet:

X ei ole käyttäytynyt työtovereitaan kohtaan varoituspäätöksessä kerrotulla tavalla. X on oltuaan vuoden verotustehtävissä verotoimistossa palannut omaan yksikköön 2.1.2006. Hänen palvelussuhteensa Veronkantoyksikön perimisosastolla on alkanut 1.10.1985. X:n palattua ryhmäesimies on keskittynyt tarkkailemaan X:n käytöstä ja analysoimaan hänen henkilökohtaisia ominaisuuksiaan. Ryhmäpalaverissa 28.2.2006, jossa oli mukana työpsykologi, kävi ilmi, että ryhmässä oli jo aiemmin ollut ongelmia. X palasi työnkierrosta yksikköön 2.1.2006 ja varoitus annettiin jo 9.2.2006.

Vastine:

Veroviraston johtaja A on antanut vastineen, jossa on todettu, ettei X ole oikeasuvaatimuksessaan kiistänyt varoituksen liiteaineistosta ilmenevää tapahtumainkulkua. Ennen varoituksen antamista on vielä varmistettu suullisesti, että osapuolten kokemukset ja kirjoitusten sisältö vastaavat toisiaan. A on vakuuttunut tilanteen vakavuudesta, koska tapahtunut asia ei ollut X:n kohdalla ainutkertainen. Vastineen liitteenä on dokumentit kahdesta aiemmasta varoituksen perusteena olevan tilanteen kanssa samantyyppisestä tilanteesta 23.1.2003 ja 19.3.2001. X:n voimakas persoonallisuus on aiheuttanut ristiriitoja työyhteisössä. Ongelmiin ei ole voitu puuttua, koska työtoverit eivät ole halunneet joutua kiistatilanteisiin X:n kanssa. Ongelmat eivät ole muuttuneet lähiesimiesten vaihtuessa. Ympäristö on pitkälti mukautunut ja tehtäväkuvaa on rakennettu sen mukaiseksi, että X:n yhteydenpitoa ympäristöön on vähemmän. Tilanteen kärjistyessä työnjohdon oli kuitenkin työturvallisuuden vuoksi määriteltävä epäasiallisen käyttäytymisen raja. X:n viittaukset ryhmäesimiehen tarkkailuun ovat aiheettomia. X:lle on vuonna 2003 annettu selkeät ohjeet olla puuttumatta suoraan työtovereiden toimintaan ja ilmoitettu määräysten rikkomisesta aiheutuvista seuraamuksista. X on kiistatta toiminut määräyksen vastaisesti.

Vastaselitys:

X on antanut vastaselityksen, jossa hän kiistää esitetyt syytökset. Aiemmat esimiehet eli perimisyksikön toimistopäälliköt eivät ole X:n käytöksestä huomauttaneet. X ei muista aiemmin nähneensä 23.1.2003 pidetyn palaverin pöytäkirjaa. Itse palaverin hän kylläkin muistaa, eikä pöytäkirja hänen muistinsa mukaan vastaa palaverin kulkua.

Kaiken taustana ovat X:n näkemyksen mukaan yksikön asiakaspalvelupisteessä olleet kiusaamistapaukset, joissa X on työsuojeluvalluutettuna ollessaan asettunut kiusattujen puolelle. X ei ole käyttäytynyt asiattomasti eikä rikkonut työnjohtomääräyksiä. X on koko työuransa ajan työskennellyt varsin itsenäisesti ja/tai yhteistyössä varsin voimakkaiden persoonien kanssa, joten hän ei ymmärrä, mitä tehtäväkuvan rakentamisella ja ympäristön mukautumisella tarkoitetaan.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Virkamiehen on virkamieslain 14 §:n mukaan suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Hänen on noudatettava työnjohto- ja valvontamääräyksiä. Virkamiehen on käyttäydyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla.

Virkamieslain 24 §:n mukaan virkamiehelle, joka toimii vastoin virkavelvollisuksiin tai laiminlyö niitä, voidaan antaa kirjallinen varoitus.

Asiassa esitetty selvitys

B:n ja C:n 30.1.2006 allekirjoittamassa muistiossa käsitellyt tapahtumat ajalla 13. - 23.1.2006 saivat alkunsa ryhmäpalaverista 11.1.2006, jossa sovittiin, että B:n

opiskellessa noin vuoden ajan protestilistaan liittyvät tehtävät tekee X. Muistion mukaan X teki maksukehotusten taltiokappaleet mutta kieltäytyi kansien tekemisestä, koska se hänen mielestään oli sihteerin työtä, jota hän ei halunnut tehdä (17.1.). Tultuaan kurssilta ryhmäesimies D keskusteli X:n kanssa ja selvensi hänelle ryhmäpalaverissa sovittua käytäntöä (19.1.) X moitti uhkaavasti C:tä 23.1. siitä, että tämä oli saattanut erimielisyydet lähiesimiehen eli D:n tietoon ja väläytti mahdollisuutta viedä asia johtaja A:n tietoon. Myös C halusi selvittää asian mutta ensin oman ryhmäesimiehen kautta. C kertoi pelkäävänsä X niin, ettei uskaltaisi tulla tämän huoneeseen, mihin X oli todennut ”Mitä asiaa sinulla yleensä on tulla huoneeseeni. ” C koki huomautuksen sävyltään uhkaavaksi. Tapahtumat ovat vaikuttaneet B:n ja C:n työkykyyn, mutta samalla myös koko perintäryhmän työilma- piiriä huonontavasti. Asian puimiseen on mennyt työaikaa ja B on saanut migreenin. Myös muu perintäryhmä on kokenut X:n toteamukset ”vain sihteerin töistä” alentavina ja väheksyvinä. Mikäli kyseessä olisi ollut joku muu henkilö kuin X:n, asia olisi hoitunut muutamalla lauseella ja opastuksella.

D:n 30.1.2006 allekirjoittaman muistion mukaan B ja C tulivat keskustelemaan edellä heidän muistiossaan kerrotuista tapahtumista 19.1. aamulla, minkä jälkeen D keskusteli asiasta X:n kanssa. Hän kertoi X:lle, että hänen käytöksensä eli paperien heittäminen pöydälle, halventavin äänensävyin tehty ilmoitus, ettei hoida sihteerien töitä, ilmeet, eleet ja katseet koettiin loukkaavana ja perintätyötä halventavana. X:n mukaan tapahtumissa ei ollut mitään tavallisuudesta poikkeavaa, ja ettei hän väheksy sihteerien työtä, jota on itsekin tehnyt. Tämän jälkeen X korotti ääntään ja ilmoitti, että on vuosien mittaan kuullut tarpeeksi ”samanlaista paskaa”. Tämän jälkeen hän ryntäsi ulos huoneesta. X tuli suostuttelun jälkeen takaisin huoneeseen ja keskustelun kuluessa ilmoitti olevansa oma persoonansa ja käyttäytyvänsä niin kuin haluaa. D muistutti X:ää työpaikan käyttäytymissäännöistä. Tämän jälkeen X meni lepohuoneeseen ja ilmoitti, ettei enää halua keskustella asiasta.

D keskusteli asiasta uudelleen X:n kanssa 23.1. D kävi läpi ryhmän tärkeinä pitämiä työtoveruustaitoja. X totesi, että kaikki esitetyt asiat ovat osa hänen persoonansa ja hän osaa käyttäytyä oikein. Vanhemmat perintäsihteerit ovat aina suhtautuneet ryhmän uusiin jäseniin torjuvasti, mistä D ilmoitti oman kokemuksensa perusteella olevansa eri mieltä ja kehotti X:ää pohtimaan, johtuisiko torjuvuus hänen omasta käyttäytymisestään. X korotti ääntään ja alkoi syyttää sihteeireitä osaamattomiksi ja ilmoitti, ettei tule koskaan alentumaan heidän tasolleen. D huomautti X:lle, ettei toisen työhuoneeseen saa tulla koputtamatta eikä papereita heitellä pöydälle. Tähän X huomautti, että ryhmän ihmiset ovat sillä tasolla, että heille on puhuttava tietyllä tavalla saadakseen viestinsä perille. D ei saanut selkeää vastausta kysymykseensä aikooko X sitoutua ryhmän yhteisiin käsityksiin työtoveruustaidoista. Keskustelun jälkeen C kertoi järkyttyneenä allekirjoittamassaan muistiossa selostetuista saman aamun tapahtumista, joista X ei ollut maininnut mitään. Tämän jälkeen D kertoi asiasta omalle esimiehelleen ja esitti, että asiaan pitäisi puuttua. D:n käsityksen mukaan ryhmän ilmapiiri on vuodenvaihteen jälkeen muuttunut selvästi laimeaksi ja hiljaiseksi, jopa apeaksi ja ollut selostettujen tapahtumien jälkeen painostava

X on 3.2.2006 varoitusta edeltäneeseen kuulemiskirjeeseen antamassaan vastineessa kertonut tapahtumainkulusta sinänsä samansuuntaisesti kuin C ja B sekä D omissa muistioissaan. X on kuitenkin kiistänyt heitelleensä papereita kenenkään pöydälle, väheksyneensä hallinnon tehtäviä tai arvioineensa perintäsihteerien osaamisen tasoa. X on pahoillaan siitä, että on käyttänyt keskusteluissa D:n kans-

sa alatyylisiä ilmaisuja. D oli kuitenkin nöyryyttänyt X:ää siinä määrin, että se sai X:n raivostumaan. X on luvannut sitoutua ryhmän pelisääntöihin.

X myöntää ilmoittaneensa C:lle tiukkaan sävyyn tulevansa keskustelemaan asiasta A:n kanssa, jos C ei lopeta tulkitsemasta X:n ilmeitä ja eleitä. X kiistää käyttäytyneensä epäasiallisesti tai häirinneensä ketään.

Veroviraston vastineeseen on liitetty *X:n alueverojohtajalle 19.3.2001 tekemä tiedustelu* toimistopäällikkö En toimien asianmukaisuudesta ja *6.3.2001 laadittu pöytäkirja* X:n tiedustelun johdosta käydystä keskustelusta. Pöytäkirjasta ilmenee, että työnjohdolle on tehty valituksia myös X:n käytöksestä.

Veroviraston vastineeseen on liitetty myös *pöytäkirja 23.1.2003 pidetystä palaverista*, joka oli kutsuttu koolle X:n aloitteesta ja jossa käsiteltiin X:n kokemuksia työnjohdon epäasiallisesta käyttäytymisestä. Pöytäkirjassa todettiin, että X:stä tulee jatkuvasti negatiivista palautetta esimiehille, koska hänen käyttöksensä koetaan työkeäksi ja epäystävälliseksi ja jotkut kokevat X:n pelkän läsnäolon ahdistavana. X koki itseensä koskevan arvostelun keksityksi. Työnjohto on käynyt X:n kanssa keskusteluja hänen käyttäytymisestään. X:ää kiellettiin puuttumasta työtovereiden toimintaan suoraan ja hänelle huomautettiin, että mahdolliset huomautukset on annettava esimiehen kautta. Pöytäkirjaan oli merkitty, että X:ään voidaan kohdistaa virkamieslain mukaisia kurinpito- toimenpiteitä, jos X ei noudata työnjohtomääräyksiä.

Asiakirjoissa on myös X:n työnkuvaa koskevia sähköpostiviestejä marraskuulta 2005 sekä ehdotus toimenkuvaksi.

Oikeudellinen arvio

X ei ole kiistänyt varoitukseen johtanutta tapahtumainkulkua sinänsä. Hän on kuitenkin kiistänyt tuona aikana käyttäytyneensä työtovereitaan kohtaan millään tavalla loukkaavasti tai häiritsevästi. X:n näkemyksen mukaan hänen käyttäytymisensä kyseisissä tilaisuuksissa B:tä ja C:tä kohtaan on ollut tavanmukaista ja normaalia. Alatyylisten ilmausten käyttämistä ja kiihtymistään D:n kanssa keskustellessa X pahoittelee. C, B ja D ovat kuitenkin kertoneet X:n puhuneen perintäsihteereiden työstä väheksyvästi, tulleen koputtamatta toisten työhuoneisiin sekä käyttäytyneen uhkaavasti niin, että työtoverit ovat tunteneet itsensä loukatuiksi. Heidän näkemyksensä mukaan X:n käytös on huonontanut perintäryhmän työilmapiiriä. Asiassa ovat vastakkain X:n oma näkemys käyttäytymisestään ja kolmen työtoverin kertoma ja kokemus. Asiakirjoissa on näyttöä myös siitä, että X:n käyttäytymisestä on aiemminkin tullut valituksia työtovereilta ja häntä on kurinpitoseuraamuksen uhalla kehoitettu muuttamaan käyttäytymistään työyhteisössä vallitsevien käyttäytymissääntöjen mukaiseksi. Varoituksen perusteena olevat tapahtumat eivät näin ollen ole olleet ainutkertaisia vaan ongelmat ovat jatkuneet vuosia. Näissä oloissa veroviraston johtajalla on ollut perusteet antaa X:lle kirjallinen varoitus.

Päätös

Oikaisuvaatimus hylätään.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 14 § ja 24 §

Muutoksenhaku

Valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Puheenjohtaja

Heikki Jukarainen

Sihteeri

Ulla-Maarit Heljasvuo

Virkamieslautakunnan päätös oli tulos äänestyksestä, jossa enemmistön muodostivat puheenjohtaja Jukarainen sekä jäsenet Paanetoja ja Jalava sekä varajäsen Tähti ja vähemmistön jäsenet Sipiläinen ja M. Nieminen sekä varajäsen Koillinen.

Vähemmistön lausuma on liitteenä.

Eri mieltä olleiden jäsenten Sipiläisen ja M. Niemisen sekä varajäsen Koillisen lausuma:

Hyväksymme X:n oikaisuvaatimuksen ja kumoamme varoituksen antamista koskevan päätöksen seuraavin perusteluin:

Työyhteisön huono ilmapiiri ei ole johtunut pelkästään X:n käyttäytymisestä. Myös esimiesten viaksi on luettava se, ettei tulehtuneeseen tilanteeseen ole löydetty muuta ratkaisua. Asiaa kokonaisuutena arvioiden päädymme siihen, ettei veroviraston johtajalla ole ollut perusteita antaa X:lle kirjallista varoitusta ja hyväksymme oikaisuvaatimuksen.